

Kenniscentrum Talentontwikkeling

Keynote VO-HO Congres

8 juni 2023

Op weg naar het hoger onderwijs
Het belang van studievaardigheden

Studenten uitdagen te dromen, te doen en
te (blijven) durven

Monique de Bruijn-Smolers
Expertisekring Studievaardigheden

Hogeschool Rotterdam,
Kenniscentrum Talentontwikkeling

Na deze keynote hebben deelnemers inzicht in:

1. studievaardigheden voor studiesucces, van eerstejaars studenten in het hoger onderwijs (startniveau)
2. hoe leerlingen meer voorbereid kunnen worden voor studeren, als het gaat om studievaardigheden.

Versoepelen van de VO-HO transitie

VO HO Aansluiting
Voortgezet Onderwijs -
Hoger Onderwijs Rotterdam

Psychosociale factoren:

Persoonlijke vaardigheden

Self-efficacy

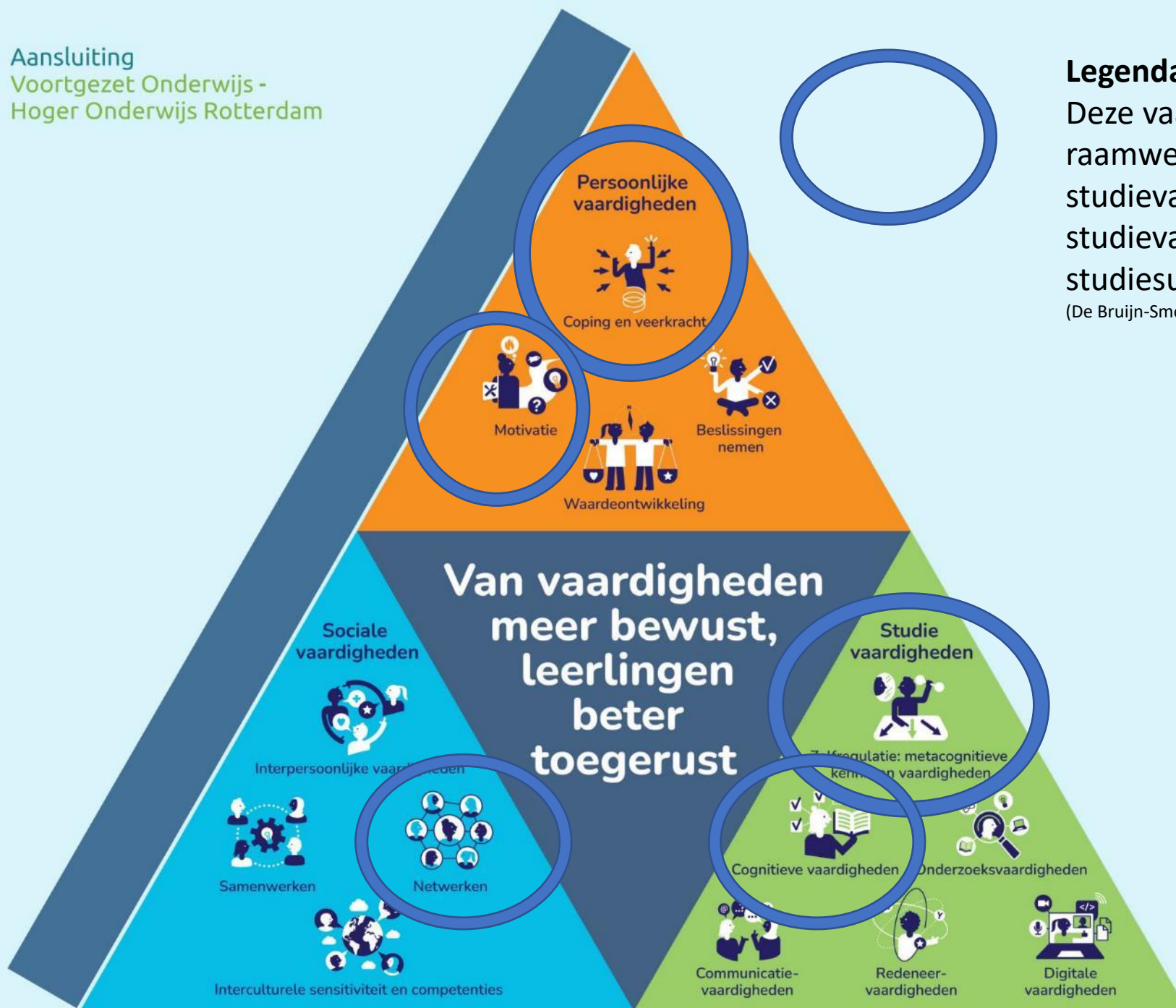
Sense of belonging

Sociale vaardigheden

Student-*peer* interactie

Student-docent interactie

Uit: Keynote VO-HO Marieke Meeuwisse

Legenda:

Deze vaardigheid VO-HO raamwerk is ook een studievaardigheid in studievaardigheden voor studiesucces

(De Bruijn-Smolters, 2016; 2017; 2021)

Studievaardigheden

Studievaardigheden voor studiesucces

Theoretisch kader: zelfregulerend leren

Studievaardigheden voor studiesucces

Theoretisch kader: zelfregulerend leren

(De Bruijn-Smolters et al., 2016; 2017; 2021)

*plannen, monitoren en time management
**leerstrategieën

Voorspellen eerstejaars studiesucces gebaseerd op inschatting studievoordigheden student bij aanvang hoger beroepsonderwijs

Als het gaat om het voorspellen van studiesucces
gerelateerd aan iemands studievoordigheden:

Coaches zien succesvolle studenten wel
Coaches herkennen incompetentie niet

**Bevindingen 1) Quasi-experimentele studie HBO (2014) ($N = 108$) en
2) Experimentele studie (met randomisatie) in WO 2021 ($N = 1.402$) ***

Eerstejaars studenten worden significant vaker behouden (1) voor de opleiding, behalen significant meer studiepunten gedurende het hele studiejaar (2) als zij een zelfbeoordeling van hun studievaardigheden bij aanvang hbo/wo ontvangen met hierbij verbeteruggesties op maat.

*Manuscript in process

Aandacht verbeterde significant in de quasi-experimentele groep (2014)

Plannen, monitoren en timemanagement verbeterde significant in de exp. groep

Helaas, we blijven zien dat studenten die niet behouden blijven voor de opleiding, significant slechter scoren aan de start van hun opleiding op studievvaardigheden

Bijvoorbeeld: Een opleiding, herhaaldelijk gemeten sinds 2013, laat ook in 2021-2021 nog zien dat studenten die significant hoger scoorden op metacognitieve strategieën, leeromgeving en aandacht, significant minder vaak behouden bleven voor de opleiding. Advies: meer aandacht voor studievvaardigheden in coaching en onderwijs, voor studiesucces, vanaf de start opleiding.

Een traject studievaardigheden voor studiesucces

Leren studeren

Interventies op maat, op student, docent- en curriculumniveau

Studievaardigheden voor studiesucces

Theoretisch kader: zelfregulerend leren

(De Bruijn-Smolters et al., 2016; 2017; 2021)

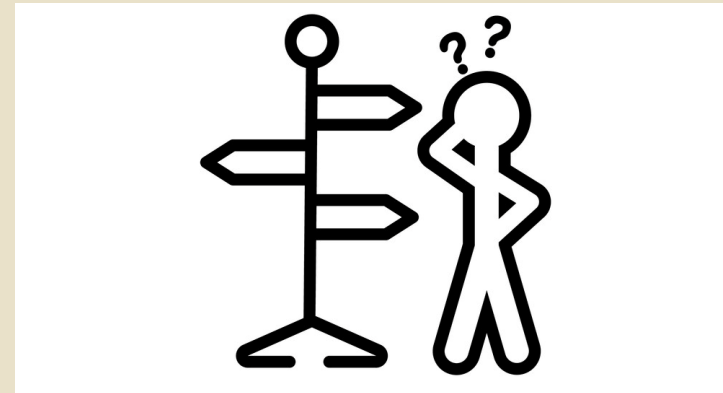
Initiator voor zelfregulerend leren

Goalsetting-interventie

Op student-, docent-,
en op curriculumniveau

Achtergrond

- Studenten helpen om hun 'Ikigai' te vinden; hun "life goal" / reden om 's ochtends uit bed te stappen
- Gefocust aan de slag, meer zelfregie over je eigen leven: "life crafting"

- Maakt niet uit wat voor soort doelen studenten formuleren (persoonlijk vs. school- of werk gerelateerd), het gaat om het feit *dat* er doelen geformuleerd worden

Dit programma is ontwikkeld door prof. Michaéla Schippers van de Rotterdam School of Management (Erasmus Universiteit Rotterdam).
Voor meer informatie, bekijk (1) [Website Goal-setting Team EUR](https://www.eur.nl/en/education/erasmus-school-of-management/erasmus-school-of-management-research-centre-for-entrepreneurship-and-innovation) en/of (2) TEDx Talk Michaela Schippers: <https://youtu.be/Jhjw8bJy2tQ>. (!)
Aan Hogeschool Rotterdam is hiernaar onderzoek gedaan door Izaak Dekker (Dekker, 2021)
Voor meer informatie voor goal-setting aan Hogeschool Rotterdam: Neem contact op met Zeyad al Mumar: z.al.mumar@hr.nl

Vragenlijst Studievaardigheden: persoonlijke uitslag en verbetersuggesties op maat

Interventie op studentniveau

Initiator voor zelfregulerend leren

Leerprocessen voor doelbehaling

Opvattingen over leren

Persoonlijke uitslag student

Studievaardigheden voor Studiesucces

Studievaardigheid	Verbeterpunt	Zie pagina
Plannen, monitoren, time mangement	Ja	...(Hyperlink)
Leeromgeving	Nee	Idem zie boven
Aandacht	Nee	
Leerstrategieën	Ja	

Leerstrategieën: voorbeeld verbeteruggestie voor student

Leerprocessen voor doelbehaling

Cognitieve strategieën: Leerstrategieën

Vragen stellen en
zelf-uitleg

Samenvatten

Onderstrepen

Overhoren

Verspreiden van
studiemomenten

Herlezen

Cognitieve strategieën: Leerstrategieën

Vragen stellen en
zelf-uitleg

Samenvatten V

Onderstrepen V

Overhoren

Verspreiden van
studiemomenten

Herlezen V

Veel gebruikt in
hoger onderwijs,
weinig effectief

Cognitieve strategieën: Leerstrategieën

**Vragen stellen en
zelf-uitleg V**

Samenvatten

Onderstrepen

Overhoren V

**Verspreiden van
studiemomenten V**

Herlezen

Weinig gebruikt in
hoger onderwijs,
effectief

Interventie op docentniveau: Training op basis van analyse jaargroep Eerstejaars studenten Opleiding X – nulmeting Schooljaar **2021-2022**

**Leerprocessen voor
doelbehaling**

**Opvattingen over
leren**

Studenten die na afname van de **vragenlijst studievaardigheden voor studiesucces een onvoldoende*** hebben behaald op de **casustoets basisvaardigheden Financiën, vulden in**, in tegenstelling tot studenten die een voldoende behaalden, **significant minder**.

- > hun **aandacht*** vast te kunnen houden
- > **te geloven in hun eigen kunnen****, als het gaat om het behalen van de opleiding

- > minder **tevreden*** te zijn over de opleiding

Significant verschil
Significantieniveau:
 $p = \leq .05^*$
 $p = \leq .001^{**}$

In een traject studievaardigheden voor studiesucces krijgt een team
aangereikt: de toolkit studievaardigheden voor studiesucces

Interventies op student, docent- en op curriculumniveau

-Docentenhandleiding interventies studievaardigheden voor studiesucces

-Kennisclips studievaardigheden, voor studenten en docenten

Programma Effectief Studeren

Onderwerpen

Bijeenkomst 1	Begin je studie en verken de opleiding Vorbereiding tijdsbesteding, studieplanning en -houding
Bijeenkomst 2	Tijdsbesteding, studieplanning en -houding Colleges en Lessen volgen
Bijeenkomst 3	Studiemateriaal Begrijpen en Onthouden
Bijeenkomst 4	Oriënteren, grondig en herhalend doornemen Kernverbanden Tentamens en andere beoordelingen

Ieder traject studievaardigheden voor studiesucces levert weer
een nieuwe of herziene tool op voor in de toolkit.

Hoe kunnen leerlingen aan het voortgezet onderwijs meer voorbereid worden voor een studie in het hoger onderwijs, als het gaat om studievvaardigheden?

Studievaardigheden voor studiesucces

Kritische studievaardigheden als het gaat om aansluiting VO-HO

(De Bruijn-Smolters et al., 2016; 2017; 2021)

*plannen, monitoren en time management
**leerstrategieën

Studievaardigheden voor studiesucces

Leren studeren

Curriculum

Studievaardigheden voor studiesucces

Leren studeren

Curriculum
Onderwijs

Studievaardigheden voor studiesucces

Leren studeren

Curriculum
Onderwijs
Didactiek

Studievaardigheden voor studiesucces

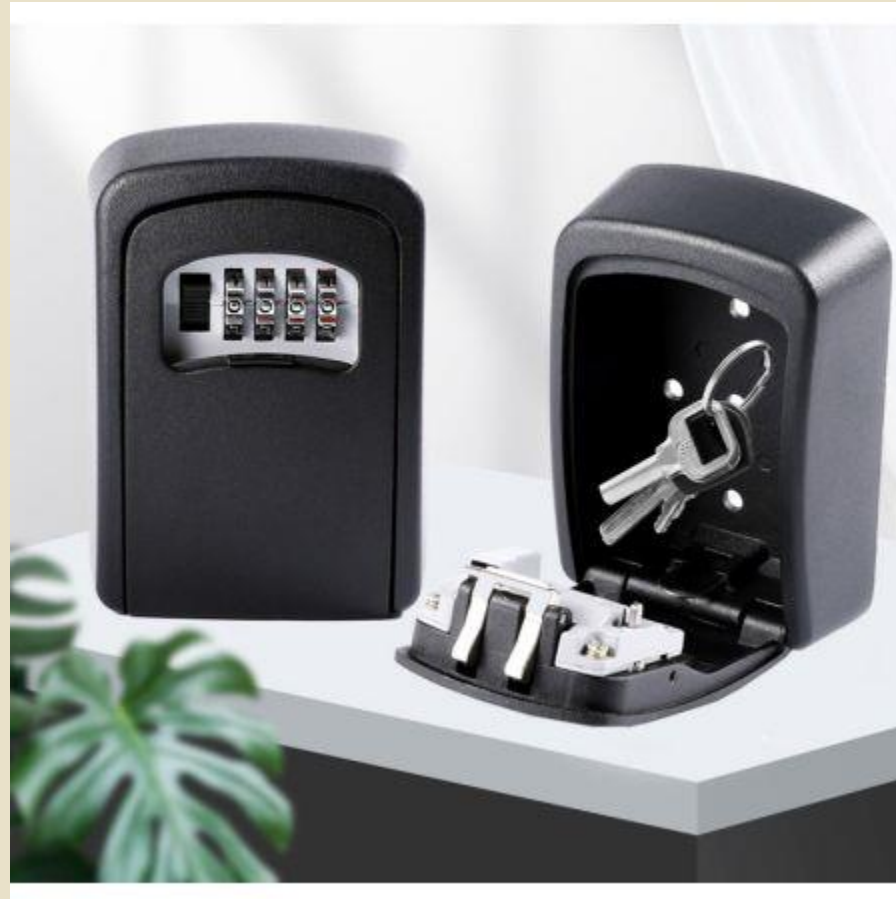
Leren studeren

Curriculum
Onderwijs
Didactiek
Experimenteren

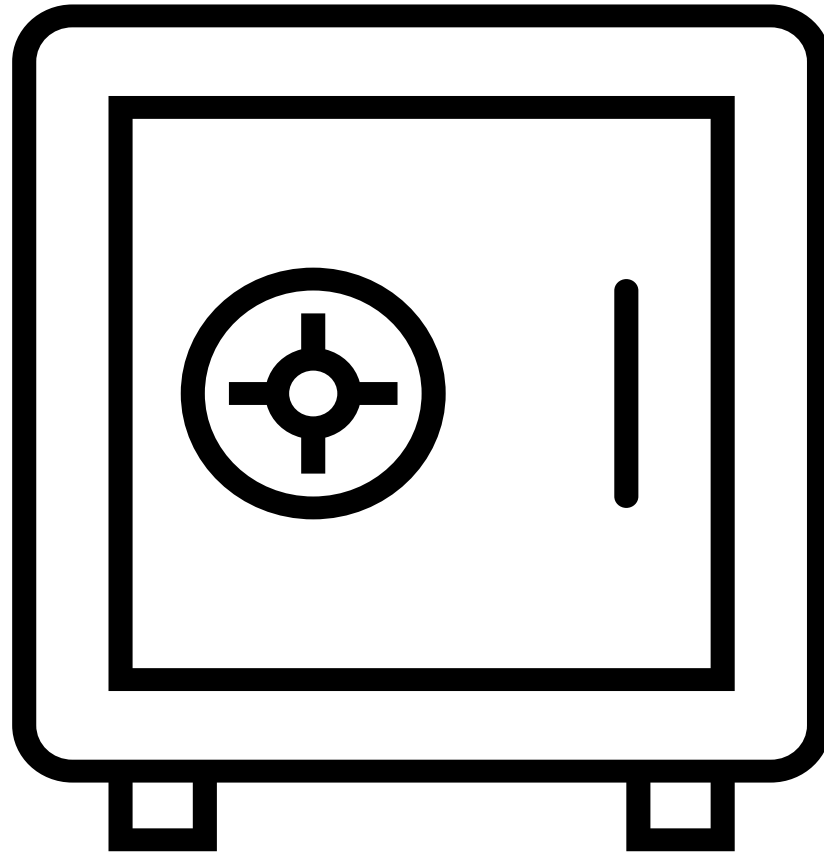
Studievaardigheden voor studiesucces

Leren studeren

Curriculum
Onderwijs
Didactiek
Experimenteren

Veel succes met het kraken van jullie CODE studievaardigheden, voor studiesucces

Dank voor uw aandacht

Een goede middag nog

Bijlagen
Contactgegevens
Referenties

Studievaardigheden voor studiesucces

Onderbouwd aansluiten bij de student als het gaat om (coaching en onderwijs van) studievaardigheden; voor studentsucces, succesvolle doorstroom en duurzame loopbaanontwikkeling.

2012–2017

**Zelfregulerend leren
en studiesucces**

Promotieonderzoek

2017–2023

**Studievaardigheden
voor studiesucces**

Follow up onderzoek

Sinds 2014 een traject studievaardigheden voor studiesucces

Sinds 2021 samenwerking met Onderwijs & Ontwikkeling

Sinds 2023 expertisecring studievaardigheden: een vereniging van experts studievaardigheden aan HR

Scope: Leren studeren aan **Hogeschool Rotterdam** (HO), MBO en WO

Studievaardigheden voor studiesucces

Leren studeren

Voorbeeld

professionaliseringstraject in een onderwijsteam aan HR, die zich doorlopend professionaliseren in didactisch coachen.

Dit traject wordt getrokken door twee thema-experts studievaardigheden (tevens docenten aan deze opleiding)

1. Kennisoverdracht en inventariseren van visie op studievaardigheden
2. Oefenen met de studievaardigheden in rollenspellen
3. Met behulp van beeld coachen opnamen bespreken van een klassensituatie of coachgesprek gericht op studievaardigheden (vanuit de leervraag van de docent)
4. Vanuit het vaardigheden raamwerk vo – ho 010 inzet van studievaardigheden in kaart brengen (impliciet en expliciet)
5. I Self (meting activiteiten ter bevordering van studievaardigheden in onderwijs, volgens docent en volgens student, nu gericht op PO-VO) contextualiseren naar hoger onderwijs.
6. I Self, didactisch coachen en studievaardigheden voor studiesucces afstemmen op elkaar.
7. Casestudieonderzoek

Impressie didactisch coachen van studievoordigheden, voor studiesucces: StuDiCoachen

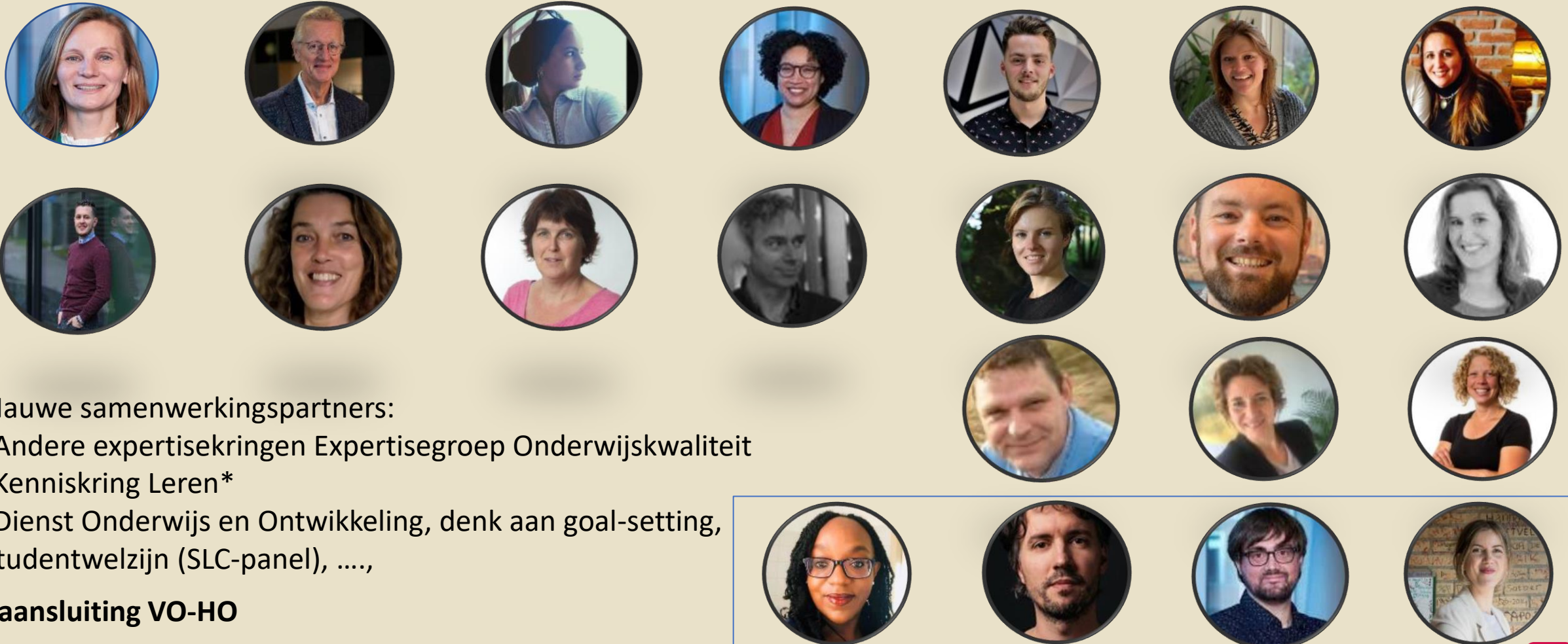
Studievoordigheid Doelbepaling, voor het leren, voorbeeld vragen en feedback

Studievoordigheden voor studiesucces (Van der Zee & de Bruijn-Smolters, 2014; 2019)	Didactisch coachen (Voerman & Faber, 2016; 2020)	
1. Doelbepaling (prestatieniveau van leerdoelen zoals bepaald door de student)		
	Voorbeelden vragen Voor het leren	Voorbeelden feedback Voor het leren
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stel specifieke doelen die zowel haalbaar zijn als meetbaar (SMART of WISH-geformuleerd) ➤ Laat je primaire drijfveer zijn om ergens beter in te worden; stel dus leerdoelen en geen prestatiedoelen. Bijvoorbeeld: liever, “ik wil leren om hulp te vragen” in plaats van “ik wil vijf keer om hulp vragen deze maand.” ➤ Stel doelen voor de lange termijn en de korte termijn ➤ Stel persoonlijke en/of sociale en/of <u>studiegerelateerde doelen op</u> 	<p>Categorie 1 vraag: ‘Ik merk op dat het doel dat je stelt gebaseerd is op het bereiken van een prestatie. Heb je ook doelen voor dit jaar die gaan over wat je wilt leren?’</p> <p>Categorie 2 vraag: ‘Wat is jouw leerdoel deze les?’</p> <p>Categorie 3 vraag: ‘Je bent echt goed bezig. Op welke manier ga je zorgen dat jij je doel gaat behalen?’</p>	<p>Feedback: ‘Dat is een haalbaar en concreet leerdoel dat je hebt dit jaar. Je wilt graag beter worden in het beknopt schrijven van verslagen. Wat een goed idee om voorafgaand aan het schrijven van een verslag na te denken over de opbouw ervan en docenten te vragen om feedback bij het beoordelen van jouw verslag. Je bent heel doelgericht bezig!’ (feedback op strategie)</p> <p>Feedback: ‘Heel goed dat je tijdens deze les bezig gaat met je leerdoel hulp vragen en tijdens de les in ieder geval één keer om hulp vraagt aan medestudenten tijdens het zelfstandig werken (feedback op strategie). Laat je het mij aan het einde van de les weten of het is gelukt?’</p> <p>Feedback: ‘Heel goed. Je kijkt hoe het gaat met je doel over twee weken en gaat na of je je doel moet herzien. Dit lijkt mij een hele effectieve manier om te bekijken of je je doel gaat behalen’ (feedback op strategie)</p>

Van een samenwerking in het klein (met Onderwijs & Kwaliteit) naar een samenwerking in het groot.

Experts studievaardigheden aan HR verenigd in expertisering studievaardigheden, sinds 2023

Nauwe samenwerkingspartners:

- Andere expertiseringen Expertisegroep Onderwijskwaliteit
- Kenniskring Leren*
- Dienst Onderwijs en Ontwikkeling, denk aan goal-setting, studentwelzijn (SLC-panel),

aansluiting VO-HO

*De onderzoekers expertisering studievaardigheden nemen ook deel aan de kenniskring Leren

Buitenring (sluiten incidenteel aan afhankelijk van agenda)

Expertisekring studievaardigheden

Expertisegroep Onderwijskwaliteit Hogeschool Rotterdam

Monique de Buijn-Smolers
Kenniscentrum Talentontwikkeling
Hoofddocent Studievaardigheden

Lex Freund
Learning Analytics
Promovendus

Özlem Yurtkap
Lerarenopleiding LGW
Docent-onderzoeker

Claudia Gomes
Student identiteit
Promovenda

Justin Slabbekoorn
Lerarenopleiding Engels
Docent-onderzoeker

Marissa Driessen
Aansluiting VO-HO
Adviseur Onderwijs &
Kwaliteit

Cemile Arioz-Tumkaya
RAC-opleiding Sociaal
Domein
Docent-onderzoeker

Zeyad Al Mumar
Projectleider Goal-setting
Adviseur Onderwijs &
Kwaliteit

Ingeborg Heezen
Bouwkunde
Docent-onderzoeker

Saskia Lavooij
Lerarenopleiding LGW
Docent-onderzoeker

Agnes van der Haar-Weber
Facility Management
Masterthesestudent/docent

Hilde de Jonge
Kenniscentrum
Talentontwikkeling
Junior-onderzoeker

Andries Vroegrijk
Mens & Maatschappij
Hoofddocent IVL

Astrid van Duuren
Vastgoedkunde
Trekker SLC-panel Kennisnet
Studentenwelzijn

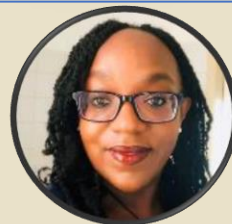
René Akkermans
Social Work
Trekker SLC-panel Kennisnet
Studentenwelzijn

Henri Herwaarden
Associate Degree Management
Docent-onderzoeker

Esther Rijnsburger
Studentwelzijnsadviseur
Kennisnetwerk Studentwelzijn

Jean-Marie Molina
Adviseur Concernstrategie

Patrick Sins
Lector Zelfregulerend leren

Luuk van Schie
Onderzoeker

Lois Schenk
Onderzoeker

Buitenring (sluiten incidenteel aan als aansluiting met eigen thema)

Expertisekringen elk op een thema onderwijskwaliteit verenigd in: Expertisegroep Onderwijskwaliteit Hogeschool Rotterdam

Lia Voerman
Expertisekring Didactiek van
Hoge Verwachtingen
Lector

Claudia Gomes
Promovenda
Kwaliteitsmedewerker

Jacqueline van Kruiningen
Expertisekring Taalbewust hoger
onderwijs
Lector

Carlos van Kan
Expertisekring Werk maken
van onderwijspedagogiek
Lector

Bregje Termeer
Expertisekring Diversiteit & Inclusie**
Lector

Ellen Klatter
Expertisekring
Onderwijskwaliteit en Leiderschap
Lector

Michiel de Ronde
Expertisekring
Begeleidingskundige
Ondersteuning
Lector

Monique de Bruijn-Smolers
Expertisekring Studievaardigheden
Hoofddocent

Judith Vennix
Adviseur Blended Learning

Arian van Staa
Projectleider GOS*

Dominique Sluijsmans
Expertisekring Integrale
curriculumontwikkeling
Lector

Ivo Vrouwe
Expertisekring
Docentprofessionalisering en
Blended Learning**
Lector

Floortje van Ree
Communicatiemedewerker

Frans Spierings
Directeur KCTO

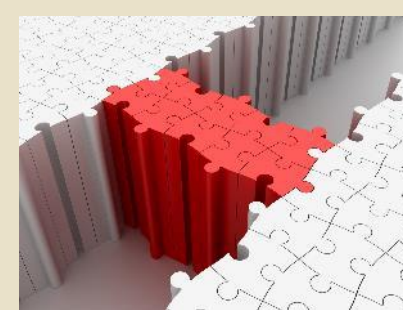

Cora Veenman-Verhoeff
Onderzoeker/projectleider GOS*

- GOS: Grip op Onderwijskwaliteit en Studiesucces
- ** In opstart

Nauwe samenwerkingspartners expertisekring studievaardigheden met: Kenniskring Leren Leren*, Dienst Onderwijs & Ontwikkeling

*De onderzoekers die deelnemen aan de expertisekring studievaardigheden nemen ook deel aan de kenniskring leren leren

Patrick Sins
Kenniscentrum
Talentontwikkeling
Lector Zelfregulerend Leren

Luuk van Schie
Kenniscentrum
Talentontwikkeling
Onderzoeker

Lois Schenk
Kenniscentrum
Talentontwikkeling
Onderzoeker

Andries Vroegrijk
Mens & Maatschappij
Hoofddocent IVL

Marissa Driessen
Aansluiting VO-HO
Adviseur Onderwijs &
Kwaliteit

Esther Rijnsburger
Studentwelzijnsadviseur
Kennisnetwerk Studentwelzijn

Ingeborg Heezen
Bouwkunde
Docent-onderzoeker

Justin Slabbekoorn
Lerarenopleiding Engels
Docent-onderzoeker

Hilde de Jonge
Kenniscentrum
Talentontwikkeling
Junior-onderzoeker

Monique de Bruijn-Smolders
Kenniscentrum Talentontwikkeling
Hoofddocent Studievaardigheden

Maaike van der Elst
Trainer
Studievaardigheden en
Goal-setting
Adviseur Onderwijs &
Kwaliteit

Zeyad Al Mumar
Projectleider Goal-setting
Adviseur Onderwijs &
Kwaliteit

Kenniskring Leren Leren

Dienst Onderwijs & Ontwikkeling

Contactgegevens:

Dr. Monique de Bruijn-Smolders: m.de.bruijn-smolders@hr.nl

Coördinator Expertisegroep Onderwijskwaliteit

Coördinator Expertisekring Studievaardigheden

[Expertisekring studievaardigheden - Hogeschool Rotterdam](https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/lectoren/talentontwikkeling/medewerkers/bruijn-smolders-msc.-monique-de/expertisekring-studievaardigheden/)

<https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/lectoren/talentontwikkeling/medewerkers/bruijn-smolders-msc.-monique-de/expertisekring-studievaardigheden/>

Referenties I van II

De Bruijn-Smolders, M. (2017). *Self-Regulated Learning and Academic Performance. A study among freshmen*. Downloadable via:

<https://repub.eur.nl/pub/102845>

De Bruijn-Smolders, M., Timmers, C. F., Gawke, J. C. L., Schoonman, W., & Born, M. Ph. (2016). Effective self-regulatory processes in higher education: Research findings and future directions. *Studies in Higher Education*, 41(1), 139–158. doi:10.1080/030750792014915302

De Bruijn-Smolders (2021). Onderzoek naar studievaardigheden: monitoringstudie naar het Keuzedeel Voorbereiding HBO (K0125) in het economisch domein - Hogeschool Rotterdam

De Bruijn-Smolders & Prinsen, F. (2021). Review blended learning, binding van studenten en studentsucces. Een publieksversie.

<https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/projecten-en-publicaties/pub/hoe-bind-je-studenten-met-blended-leren-voor/255dacc6-0d48-491a-90ab-4ff9b239452e/>

Dekker, I., De Jong, E. M., Schippers, M. C., De Bruijn-Smolders, M., Andreas, A., & Giesbers, B. (2020). Optimizing Students' Mental Health and Academic Performance: AI-Enhanced Life Crafting. *Frontiers in Psychology*, 11, 1063

<https://www.frontiersin.org/article/10.3389/fpsyg.2020.01063> DOI=10.3389/fpsyg.2020.01063 ISSN=1664-1078 *Frontiers | Optimizing Students' Mental Health and Academic Performance: AI-Enhanced Life Crafting | Psychology (frontiersin.org)*

Klatter, E. B., De Bruijn-Smolders, M., & Van Beelen, J. (2019). Onderzoek naar het Keuzedeel Voorbereiding Hbo in het economisch domein. De rol van het studiekeuzep proces en studievaardigheden voor studiesucces – een nulmeting. Paper Symposium Doorstroom MHBO Onderwijs Research Dagen 2019.

Klatter, E. B., De Bruijn-Smolders, M., & Dekker, I. (2021). coronacrisis-onderstreept-noodzaak-wendbaarheid-studenten--hogeschool-rotterdam.pdf (hogeschoolrotterdam.nl). Partnerbijdrage Economische Verkenningen Rotterdam 2021.

Organization for Economic Corporation and Development. (2010). *Education at a glance 2010: OECD indicators*. Paris: Organization for Economic Corporation and Development.

Organization for Economic Corporation and Development. (2013). *Education at a glance 2013: OECD indicators*. Paris: Organization for Economic Corporation and Development.

Organization for Economic Corporation and Development. (2019). *Education at a glance 2019: OECD indicators*. Paris: Organization for Economic Corporation and Development.

Prinsen, F., & De Bruijn-Smolders, M. (2021). Review blended learning implementation. *Publicatie: begin Juni 2021*.

Referenties II van II

- Schippers, Scheepers & Peterson (2015). A scalable goal-setting intervention closes both the gender and minority achievement gap. *Palgrave Communications* (online), 1, 15014. doi: 10.1057/palcomms.2015.14
- Schippers & Ziegler (2020). Life crafting as a way to find purpose and meaning in life. *Frontiers in Psychology*, 10. doi: 10.3389/fpsyg.2019.02778
- Sins, P. et al. (2019). *iSelf. Aanpak voor het bevorderen van zelfsturend leren door leraren*. Leonon Media.
- Sitzmann, T., & Ely, K. (2011). A meta-analysis of self-regulated learning in work-related training and educational attainment: What we know and where we need to go. *Psychological Bulletin*, 137(3), 421–42. doi: 10.1037/a0022777
- Ter Maten-Speksnijder, A. J., Klatter, E. B., Biemans, P., Peeters, M., De Bruijn-Smolders, M., & Slijper, J. (2021). *Hoe werkt de Rotterdamse aanpak? Onderzoek naar het Rotterdamse Doorstroomprogramma MHBO Economisch Domein*. Rotterdam: ROC Albeda.
- Voerman, L., & Faber, F. (2019). *Didactisch Coachen. Hoge verwachtingen concreet maken met behulp van feedback, vragen en aanwijzingen*. Baarn: De Weijer Design.

Kenniscentrum
Talentontwikkeling

praktijkgericht **onderzoek**